

EDUSKUNNAN HALLINTOVALIOKUNNALLE

Asia Edunvalvontajärjestö PUSH ry:n kirjallinen asiantuntijalausunto valtioneuvoston selonteosta sisäisestä turvallisuudesta.

Viite VNS 4/2021 vp Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta

Lausunto Käsittelyssä oleva selonteko on hyvin valmisteltu ja kattava. PUSH ry haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin lisäyksenä ja huomioitavana seuraavaa:

Luvun 2 kohtaan 2.6 esitetään, että osana viranomaisten luottamuksen rakentamista tässä kohdassa korostettaisiin lisäksi sisäisestä turvallisuudesta vastaavien viranomaisten koulutuksen merkitystä (kuten poliisiammattikorkeakoulu) ja niiden toimintaedellytysten ja laadun turvaamista. Koulutuksella on merkittävä osuus viranomais-toiminnan luottamuksen, uskottavuuden ja laillisten toimintatapojen rakentamisessa. Lisäksi korostetaan, että viranomaistoiminnalle asetetaan nykyisin yhä enemmän erilaisia vaatimuksia, joten viranomaisten koulutuksella on keskeinen merkitys pitkällä aikavälillä esimerkiksi luottamuksen säilymisessä.

Luvun 3 kohtaan 1.10 esitetään, että maalittamisen haitallista merkitystä ja siihen puuttumisen tärkeyttä korostettaisiin selvästi enemmän. Maalittaminen eri muodoissaan on haitallinen tapa vaikuttaa esimerkiksi tiettyissä tehtävissä oleviin viranomaisiin. Maalittamisella on siten haitallisia vaikutuksia paitsi koko yhteiskunnan mutta myös sen kohteeksi joutuvaan henkilöön.

Luvun 3 kohdissa 6.6, 6.7, 6.10 ja 6.11 tulisi nykyistä enemmän korostaa riittävien resurssien turvaamista, jotta oikeushallinnon toimijoiden (ml. poliisi) resurssit pidettäisiin riittävällä tasolla, jotta kaikille toimijoilla kuuluvista tehtävistä voitaisiin suoriutua kohtuullisessa ajassa ja ilman huolta oikeusturvan heikentymisestä. Toimintaympäristö muuttuu haastavampaan suuntaan ja resurssien mutta myös koulutuksen on vastattava toimintaympäristön vaatimuksiin.

Luvun 4 kohtaan 4.1.11 esitetään lisättäväksi kuvausta huolta aiheuttavien henkilöiden määrän lisääntymisestä viime vuosina sekä selostusta siihen liittyvistä ennalta estävän toiminnan muodoista poliisin ja muiden viranomaisten kuten sosiaali- ja terveysviranomaisten sekä oppilaitosten välillä. Huolta aiheuttavat henkilöt ovat erittäin potentiaalinen ja lisääntynyt uhka esimerkiksi koulumurhia tai muita vastaavia äärimmäisiä tekoja ajatellen.

Luvun 5 kohtaan 5.4.1 esitetään analysoitavaksi salassapitoa koskevien säännösten tarkastamistarvetta viranomaisten välisen paremman tiedonkulun kehittämiseksi turvallisuusongelmien ehkäisemiseksi laajassa yhteistyössä. Tunnustettu tosiseikka on, että salassapitosäännökset ja niiden tulkinnat ovat iso este tehokkaan ennalta estävän viranomaisyhteistyön kannalta.

Luvun 5 kohdassa 6.2 on mainittu pelastustoiminnan ja hätäkeskustoiminnan koulutusjärjestelmien uudistamisesta. Hätäkeskustoiminnan koulutusuudistuksessa tulisi kiinnittää huomioita myös Poliisiammatti- korkeakoulun rooliin hätäkeskuspäivystäjien poliisiosioon liittyvän koulutuksen toteuttajana. Tämä on perusteltua, koska noin 40 % kaikista hätäkeskuksen kautta annetuista tehtävistä on poliisille kuuluvia. Koulutuksen tosiasiallinen merkitys on siten arjen turvallisuuden kannalta huomattava.

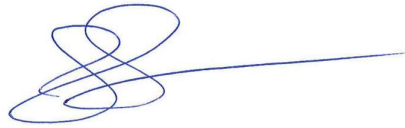
Luvun 5 kohtaan 5.10.2 esitetään lisättäväksi, että jos Suomi halutaan maailman turvallisimmaksi maaksi, turvallisuus on priorisoitava kärkiasiaksi viranomaisten voimavaroja kohdennettaessa. Tähän ja kohtiin 5.10.7 ja 5.10.8 liittyen toivotaan kirjattavaksi, että poliisin ja oikeudenhoidon resursseista on huolehdittava riittävillä pidemmän ajan rahoituskehyksillä, jotta toiminnan järjestäminen, tehokkuus ja vaikuttaminen sisäisen turvallisuuden takaamiseksi voi onnistua. Nykyinen epätydyttävä tilanne, että rahoituskehykset tulevat budjettivuosi kerralla lisäbudjettien

muodossa ei takaa pidemmän aikavälin toiminnan suunnittelua ja järjestämistä.

PUSH ry näkee, että selonteossa tulisi käsitellä laajemmin vanhuusväestön lisääntymisen vaikutusta sisäisen turvallisuuden kannalta mm. rikosuhriutumisen, erilaisten avuntarpeiden ja esimerkiksi maastoon eksymisten ja katoamisten kannalta. Puolustuskyvyttömät ja avuttomat vanhukset ovat lisääntyvä rikollisuuden kohde ja lukuisat maastoon eksymiset ja katoamiset viikoittaisia eri puolilla maata erityisesti kesä- ja syksy aikaan.

Paikka ja aika

Lempäälässä, marraskuun 8. päivänä 2021

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Janne Ylijärvi
PUSH ry:n puheenjohtaja